

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

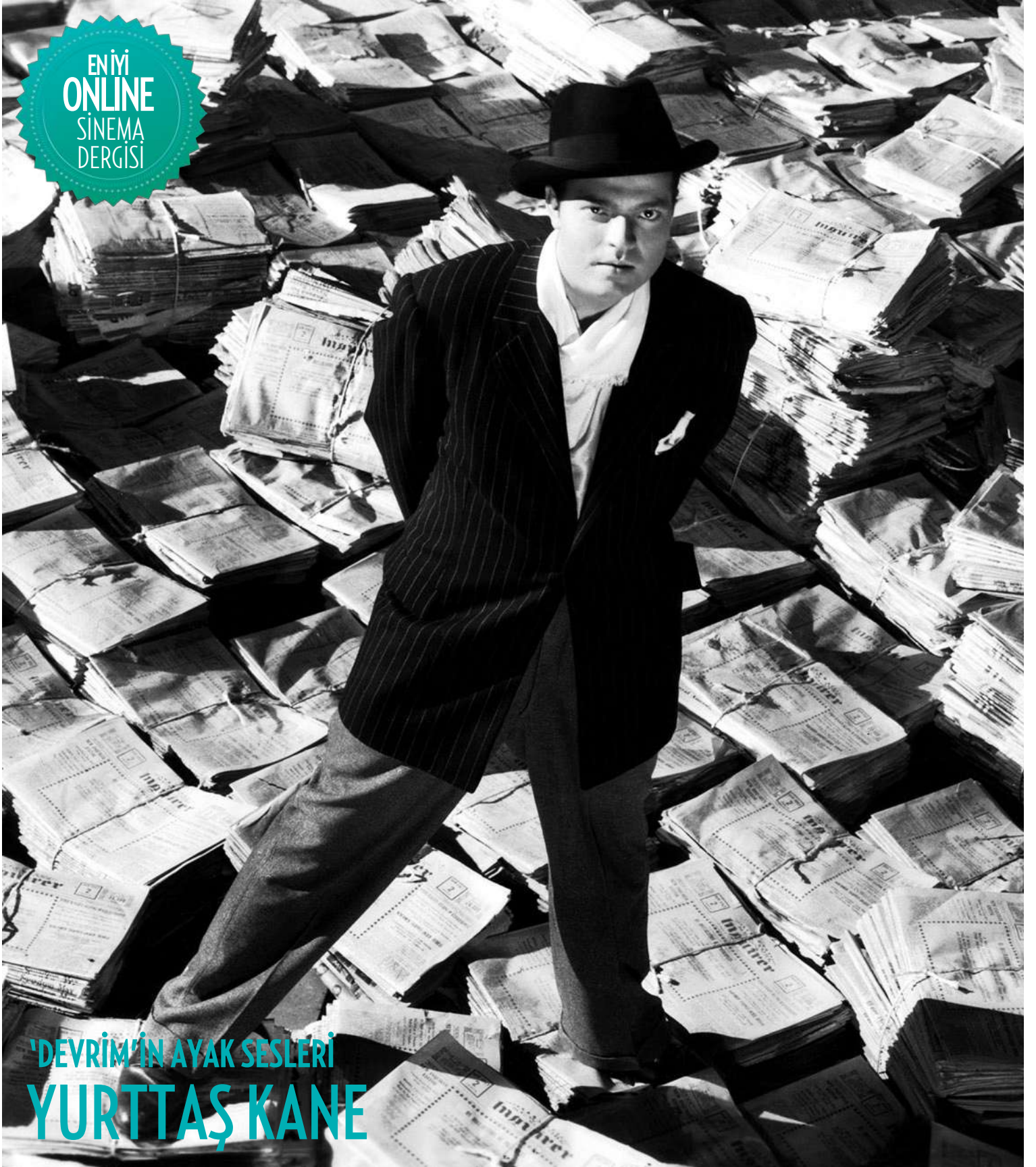
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ENİ
ONLINE
SİNEMA
DERGİSİ

'DEVİRİM'İN AYAK SESLERİ
YURTTAŞ KANE

MEHMET
GÜNSÜR

BELÇİM
BİLGİN

ALTAN AYDA ŞEBNEM HÜSEYİN AVNİ YİĞİT
ERKEKLİ AKSEL SÖNMEZ DANYAL ve ÖZŞENER

ASK TESADÜFLERİ SEVER

YÖNETMEN
ÖMER FARUK SORAK

BAZEN İLK GÖRÜŞTE BİLİRSİN, O İNSAN SENİN KADERİNDİR.
BAZEN BİR ÖMÜR ARARSIN, BULUNMAZ...

22 AĞUSTOS YASAĞI, İKTİDARIN PARANOYASIDIR!

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURULU'NCA (BTK) HAZIRLANAN "İTERNETİN GÜVENLİ KULLANIMINA İlişkin Usul ve Esaslar" 22 Ağustos'ta yürürlüğe girecek. Bu uygulamayla kullanıcılar BTK'nın belirlediği dört internet filtresinden birini seçmek zorunda bırakılacak. Aile, çocuk, yurtiçi ve standart paket. Filtreyi aşmak suç sayılacak ve uygulamaya karşı koyanlar ceza alacak. Filtreleme kuralları tamamen BTK'nın keyfine ve zevkine göre belirlenecek. Bu uygulama dünyada Çin, Küba, Kuzey Kore ve İran gibi internetin 'tutuklu' olduğu ülkelerde kullanılıyor.

Bu uygulamayı, egemenlerin tek taraflı demokrasi anlayışının bir tezahürü olarak da okumak mümkün. Kim karar veriyor neyin güvenli ya da sakıncalı olduğuna? Fotoğrafa bakılacak olursa BTK tarafından belirlenecek 'uzmanlar kurulu' karar verecek.

AKP iktidarında, son birkaç yılda, demokrasinin hemen her mevkide gerilediğini, devletin kontrol fetişizminin, AKP iktidarında daha da arttığını gözlemliyoruz.

Demokrasi, güven, çatışma ve çatışanların diyalogunun mümkün olması fikri üzerine kurulur. Paranoya ve korku üzerine değil. Şu anki durum, bizim algıladığımızdan çok farklı bir noktada. Kendince tehlikeli gördüğü her şey üzerinde tasarruf yetkisi isteyen bir devlet türünün yeniden inşası söz konusu.

'Demokratik sistemi yıkmak isteyen şer odakları'na yönelik paranoyanın, her türlü şeyi aynı anda kontrol etmek isteyen bir saplantıya yol açması böylece mümkün hale geliyor. Üstelik kendisinde hak olarak gördüğü şeyleri, demokrasi, hizmet ve teknolojinin sağlanmasında kurmaya başlıyor.

İstanbul'u birkaç parçaya bölecek devasa kanal projesi ve nükleer enerji santralleri konusundaki inatçı ısrar, 'ilerleme' fetişizmini bizim topraklarımızda şaşaalı biçimde ortaya çıkarıyor. 22 Ağustos'ta başlayacak olan yasakların arka planı da bize kalırsa budur. İnternete giren herkesin, nereye, ne zaman, ne amaçla girdiğini ve oralarda ne yaptığını anbean takip etmek isteyen paranoyak bir iktidar mekanizmasının dışavurumudur bu karar. İstenmeyen her an değişebileceği, büyüyelebileceği ve bu istenmeyeni sadece birkaç 'istenilen'in kontrol edebileceği bu mekanizma, açıkça ve çok net bir biçimde 'sansürcü'dür!

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com KEMAL EKİN AYSEL kemalaysel@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS LOGO TASARIM: ERKUT TERLİKSİZ HTML UYGULAMA: BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, OKAN ARPAÇ, ALİ ULVİ UYANIK, MÜJDE İŞİL, ERMAN ATA UNCU

REKLAM İLETİŞİM: EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Kutsal Savaşçı (Priest), Kar Beyaz, Hayali Aşklar (Les Amours Imaginaires), Küçük Beyaz Yalanlar (Les Petits Mouchoirs), Hop, Lanetli Miras (La Herencia Valdemar), Çok Mu Komik?.

21 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları.

22 TRENDEKİ YABANCI

'Devrim'i sinemaya taşıyan film "Devrimden Sonra"ya bir de bu açıdan bakmaya çalışın!.

24 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Dehasını 25 yaşındayken konuşturan Orson Welles, sinema tarihini sil baştan yazan eseriyle bir 'devrim'e imza atmıştı: Yurttaş Kane.

26 ÖLÜM KARARI

Bu hafta gösterime giren İspanyol filmi "Lanetli Miras" vesilesiyle, 2000 sonrası Avrupa korku sinemasına bir göz atalım istedik...

30 AİLE OYUNU

Yaralı Yüz (Scarface / 1932), New York'ta Beş Minare, Gölge Oyuncular (Fat Man And Little Boy / Shadow Players).

36 SAPIK

Küçük Beyaz Yalanlar (Les Petits Mouchoirs), 1. Uluslararası Dersim İnsan Hakları Film Festivali, Scarface: The World Is Yours, Şahane Ambersonlar (The Magnificent Ambersons), Savaş Atı (War Horse).

KUTSAL SAVAŞÇI

ORJİNAL ADI Priest

YÖNETMEN Scott Stewart

OYUNCULAR Paul Bettany,

Karl Urban, Cam Gigandet,

Maggie Q, Lily Collins, Brad Dourif,

Stephen Moyer, Christopher Plummer

YAPIM 2011 ABD

SÜRE 87 dk.

DAĞITIM Warner Bros.

HYUNG MIN-WOO TARAFINDAN 1998'DE GÜNEY KORE'DE YARATILAN VE 2007'YE kadar 16 kitaba ulaşan aynı adlı çizgi roman serisinin ilk beyazperde uyarlaması olan "Kutsal Savaşçı" (Priest), vampir hikayelerinin sofistike doğasından uzaklaşarak onları 'basit' bir ırk olarak resmediyor. Filmin western'vari havasıysa vampirleri 'Kızılderili' kıvamında karşımıza getiriyor, giderek 'beyaz adam'ın 'en büyük günah'ının kurbanlarına dönüşüyor vampir ırkı ve 'yok edilesi' yaratıklardan öte bir anlam taşıyor insanlar için.

Filmin hikayesi, bizleri distopik bir dünyanın içine atıyor. Vampirlerle yapılan nihai savaş sonrası 'kilise' yönetiminde 'Şehirler' denilen bir bölgeye kendini kapatan insanlık, 'ruhban sınıfı'nın yalanlarıyla yaşamayı öğrenmek zorunda kalıyor. Vampirlerle savaşın başkahramanları olan 'üstün özellikli' 'Rahipler'se devre dışı bırakılmış durumda 'yeni dünya düzeni'nde. Savaşçı rahiplerden biri, 'Şehirler' dışındaki ailesine yapılan vampir saldırısı sonucu yeniden sahaya dönüyor ve 'yeni bir savaş' başlatıyor. Bu kez karşısına 'bambaşka' bir düşman çıkacağına farkında değil...

Aksiyon, korku, gerilim, fantastik, western, yol filmi gibi türleri harmanlayan "Kutsal Savaşçı", bütün bu türlerin merkezine 'din' ve 'Tanrı' kavramlarını koyarak insanlığın 'inanç'la yaşadığı mücadeleyi de kazanın içine atıyor. Tüm bunların karışımından ortaya çıkanın belli oranda ilgiye değer bir 'bileşim' oluşturduğunu söylemek mümkün. Ancak filmin basite indirgenmiş hikaye kurgusu, izleyen üzerinde 'sorgulayıcı' bir etki bırakmaktan uzak. Başkarakterin kimliğinde kendini gösteren 'inancın sorgulanması', onun ruhunda çatışmaya yol açıyor ama motivasyonunu çeşitlendirecek bir 'zirve'ye kapı açmadığı da aşıkâr. Belli bir hedefe kilitlenmiş görünen kahraman, hikaye boyunca Tanrı'ya olan inancını kaybetmiyor ama din kavramıyla ilişkisini pamuk ipliğine teslim ediyor. Totaliter bir rejim altında yönetilen insanlığın bunu hak edip etmediğiye

çok da ilgi alanına girmiyor onun, varsa yoksa ailesi. Hal böyle olunca, kahramanı tek boyutlu bir düşünce dehlizi içine atıyor film ve hikayenin 'toplumsal' boyutunu es geçmesine vesile oluyor.

Vampir meselesine geri dönersek... Filmin içi doldurulabilir en önemli özelliği bu aslında. Hikayenin sınıfsal ve etnik alt metnini oluşturan vampir-insan çatışması, yok etmeye programlanmış insanın bu yaratıklar üzerinde de aynı planı uygulamasıyla sonuçlanıyor. Faşizan yanını açığa çıkaran, bunu dinsel argümanlarla destekleyen insanlık, kapısını dış dünyadaki 'çapulcular'a kapatıyor sonsuza kadar. İnsanların 'gözden çıkarılmış' olanları da bu tasfiyeden nasibini alıyor doğal olarak. "Ya sev ya terk et!" mantığının dehşetengiz göstergeleri bunlar ve tümüyle 'akıl'dan arınmış bir toplum profilini işaret ediyor. 'Ütopya' arayışıyla hareket edip 'distopya'ya ulaşan insanoğlunun 'tek tip inanç'a sığınıp herkesi ve her şeyi 'karartması' ise kaçınılmaz son gibi duruyor.

"Kutsal Savaşçı", böylesi bir derinliği hissettirmesine karşın, bundan daha fazla nasiplenmenin hesabını yapmıyor ve 'sığ sular'da gezinmeyi tercih ediyor. Clint Eastwood'vari bir kahramanın 'kurtarıcı' kimliğiyle bir ırkı silme çabasının yansımaları kaplıyor beyazperdeyi. Vampirlere 'anlaşılr' herhangi bir yüklemeye yapılmamasıysa onları 'hiçbir şey'e dönüştürüyor, motivasyonlarına dair tek bir ipucu bile verilmiyor bize.

'Vahşi' olmak anlaşılır bir şey ama bunun da bir 'hayat ritmi' olmalı, ki filmde böylesi bir yapı göze çarpmıyor. Aksine vampirlerin başına bir 'insan vampir' koyarak onları daha da silikleştiriyor film, zaten yüzleri olmayan yaratıkları iyice görünmez kılıyor. Elindeki malzemenin zenginliğinin farkında olan bir senaristin bu 'kovan'dan fazlasıyla yararlanabileceğini düşünmekse kaçınılmazlaşıyor bizim için.

'Kovan' demişken, hikayedeki vampirlerin kovanlarda ürediğini ve 'kraliçe vampir'in yaptığı kovalarda gelişimlerini tamamladıklarını da

Aksiyon, korku, gerilim, fantastik, western, yol filmi gibi türleri harmanlayan film, bu türlerin merkezine 'din' ve 'Tanrı'yı koyarak insanlığın 'inanç'la mücadelesini ele alıyor.

Paul Bettany, 'Rahip' karakterinin 'süper kahraman' özellikleriyle dinsel kimliğini aynı potada eritebilen bir fiziğe sahip. Yönetmen de bunu iyi değerlendiriyor.

vurgulamak gerek. 'İlkel' de olsa bir toplum düzeni içinde hareket ettiklerini hissettiren bu durum, onların 'boyutsuz' birer yaratık olmadıklarını da gösteriyor bir yandan. İnsanlarla 'neden'i belirsiz bir savaş sürdürüyorlar ama filmde bunun bütün günahı vampirlere yükleniyor, tarihini kanla yazan insanoğluna 'kötücül' hiçbir rol biçilmiyor.

Filmin 'kekeme' yapısına baktığımızda iyi diye nitelendirebileceğimiz unsurlardan biriye çizgi roman atmosferini sinemanın kurallarıyla doğru bir biçimde örtüştürmesi diyebiliriz. Western ve korku çizgi roman dinamiklerini görsel açıdan etkili bir noktada buluşturan "Kutsal Savaşçı", yarattığı distopik atmosferin içinde cereyan edenleri layıkıyla anlatamasa da, gözle hitap eden bir 'güzellik' sergiliyor kesinlikle. Bu açıdan herhangi bir meselesi yok filmin...

İlk filmi "Kıyamet Melekleri"nde (Legion) de Paul Bettany'nin 'dinsel' ışığına güvenen yönetmen Scott Stewart, burada da aktörü Tanrı'yla insanlık arasında bir yerlerde konumluyor. Bettany, 'Rahip' karakterinin 'süper kahraman' özellikleriyle dinsel kimliğini aynı potada eritebilen bir fiziğe sahip, yönetmen de bunu iyi değerlendiriyor doğrusu. Filmin yaşattığı sarsıntıyı bir nebze olsun dengeleyen de o oluyor sonuçta. Bettany'nin yanına konuşlandırılan Cam Gigandet ise iyi bir yol arkadaşı olmaktan çok uzak bir görüntü sergiliyor. Maggie Q var kadroda neyse ki, onun enerjisi ayakta tutuyor birçok şeyi. [A]

TV dizisi "True Blood"da vampir kimliğindeki Stephen Moyer'ın burada vampirler tarafından öldürülmesi 'ironik'.

Karl Urban, 'insan vampir' karakterinde bir miktar 'fazla' oynuyor, dengeye ihtiyaç var aslında bu karakterde.

BRUCE
WILLIS

MORGAN
FREEMAN

JOHN
MALKOVICH

MARY-LOUISE
PARKER

HELEN
MIRREN

CIA'NIN GELMİŞ GEÇMİŞ EN BELALİ TAKIMI

YILLAR SONRA TEKRAR GÖREV BAŞINDA...

Şimdi
DVD VCD ve Blu-ray Disc

tiğloni

FİDA
FİLMİ
FİLMİ

KAR BEYAZ

BİR HİKAYEYİ SİNEMAYA UYARLAMA İSTEĞİNİN ALTINDA, BİRKAÇ SAYFADA olan biteni perdeye yaymaktan ziyade o anlatının özüne inebilme ihtimali olmalı muhtemelen. Sabahattin Ali'nin 'Ayrın' adındaki öyküsünü kaynak alan "Kar Beyaz"ın çıkış noktasını da burada aramak gerekli.

Hikaye, annesi başka bir evde hizmetçi olarak çalışan ve kardeşlerine göz kulak olmak durumundaki küçük bir çocuğun ıssız bir yerdeki istasyonda kış günü ayran satma çabası üzerine... Aslında ilk bakışta "Kar Beyaz"ın da bu olay örgüsüne kattığı fazladan bir unsur yok. Çocuk kahramanının kış günü ayran satarak geçinme çabasındaki çaresizlik, filmin de özü...

Yönetmen Selim Güneş, bu olay örgüsünden 80 küsur dakikalık bir film çıkartmak için daha ziyade yan karakterlere yükleniyor. Hikayede, sadece hizmetçi olarak çalıştığını, ara sıra çocuklara bakmak için eve geldiğini bildiğimiz anne, filmde perdede en çok görünen karakterlerden biri örneğin.

Filmde 'kış armudu satan köylünün' hayatına da vakıfız, hikayede akıbeti konusunda bilgi verilmeyen babanın niye ortalarda olmadığını da biliyoruz. Hatta ayranın karşılığında para vermeyip çocuktan helallik isteyen adamın bile bir hikayesi var "Kar Beyaz" da.

Tüm bunların ötesinde en önemli değişiklik ise, 1938 tarihli hikayenin filmde 12 Eylül sonrasına taşınması tabii ki. Ancak kaynağa zaman atlatmak söz konusu olduğunda böyle bir değişikliğin gerekliliğinin sebeplerini görmek istiyor insan. Ya da yönetmenin bu tercihi niye yaptığını anlamayı arzu ediyor. Trenin yerine 1980'lerden kalma bir minibüs koymak, babanın yokluğunu, darbe sonrası askerlerce tutuklanmasına bağlamak ve bu olayın altını doyurmak, hikayenin özünden sapıp onu perdeye getirmekteki ilk amaçtan uzaklaşılmasına yol açmıyor mu?

Sinemaya uyarlanınca öykünün havada asılı kalmaması için yeni bir çatı kurma, açık uçlarını biraz daha derleyip toparlama isteğine yorulabilecek bu zaman atlama girişimi amacına

ulaşmadığı için sevinmeli miyiz yoksa üzölmeli miyiz, orası biraz muallakta. Zira, "Kar Beyaz"ın en başarılı olduğu yerler de tam böyle bir çabaya girişmediği zamanlarda ortaya çıkıyor. İssız bir köyde kısıp kalmış kahramanının, çevresiyle ilişkilerini irdelediği sahnelerde... Doğrusu, karakterlerin gündelik işlerine odaklanan sahneleri birbirine bağlarken tutturduğu ritmi, "Kar Beyaz"ı uzun zamandır bildik bir formüle dayanan 'doğa-insan' ilişkisi temalı filmler arasında farklı bir yere koyuyor.

Selim Güneş'in, ortamda kameranın varlığını da hissettirdiği, karakterlerin yaşadıklarına uzaktan baktığı sahneler ise filmin kendine ait bir dünya kurabilmesinde en büyük etkenlerden. Özellikle annenin çocuğunu aramak için canhıraş bir şekilde çabaladığı sahne, duygusal bir yakınlığa bel bağlamayan, sadece gözetleyen yapıyla "Kar Beyaz" da yeri geldiğinde nasıl sağlam bir atmosfer kurulduğuna örnek. Ancak ne zaman ki bir dış müdahale beliriyor, filmin meramı 'bilge' kahramanlarınca dillendirilmeye, söylenmeye başlıyor, "Kar Beyaz"ın dünyası da ciddi zararlar görüyor.

Bir edebiyat uyarlamasını, kaynağına göre değerlendirmek ta baştan kısıtlayıcı bir bakış açısına sebep tabii ki. Uyarlandığı Sabahattin Ali hikayesine ne kadar benzeyip benzemediğiyle, onu ne kadar yansıttığıyla değerlendirmek filme haksızlık. Ancak hikayeyi (olay örgüsündense atmosferini) yansıtmayı tercih ettiği noktalarda başarılı bir dil tutturulup ona yapılan eklemelerde tökezleyince insan yine hikayeye dönmekten kendini alıkoyamıyor. Ya da başka bir deyişle hikayeden sapılmasa ortaya çıkabilecek çok daha başarılı bir filmi aklına getirmeden edemiyor. Ses ve görüntünün gayet etkileyici bir şekilde kullanıldığı açılış sahnesi böyle bir filmi hak ediyor zira.

Anneyi canlandıran Sinem İslamoğlu'nun performansı "Kar Beyaz"ın kendine ait bir dil tutturduğu sahnelerin esaslarından.

Diyaloglar, keşke "Umut varsa hayat vardır" ve benzeri büyük laflardan muaf tutulsa.

YÖNETMEN Selim Güneş
OYUNCULAR Hakan Korkmaz, Sinem İslamoğlu, Kaya Akkaya, Gürsan Piri Onurlu
YAPIM 2010 Türkiye
SÜRE 82 dk.
DAĞITIM Tıglon (Ağustos Film)

Filmin en başarılı olduğu yerler, ıssız bir köyde kısıp kalmış kahramanının, çevresiyle ilişkilerini irdelediği sahnelerde yatıyor.

HAYALİ AŞKLAR

BİR SEVGİLİM OLSUN İSTİYORUM... AMACIM SADECE SEKS DEĞİL; UYURKEN ONA sıkıca sarılmak; sıcaklığını hissetmek. Kötü adam geldiğinde (aslında hiç olmaz öyle biri) onun varlığına güvenmek... Benim gibisine rastlıyor musun hiç” diye sorar, 25 yaşında, saflığı ve kırılganlığıyla katıksız bir romantik âşıkla karşılaşacağı umudunu yitirmemeye çalışan, klasik tarzı da bin dokuz yüz ellilerden çıkagelmiş gibi duran Marie. Onun saçıyla uğraşan kadın kayıtsızca yanıt verir: “20 yıllık kuaförüm; senin gibilerini çok gördüm”.

Bu, “Hayali Aşklar”ın can alıcı sahnesidir. Yani, gezegende yaşayan milyarlarca insan, ince ve bazen kaba kandırmacalarla dipsiz kuyusuna çekildikleri cinselliğin içinde savrulurken, sürekli imkansız ve tuhaf, zor, akla aykırı olan ‘o ruhsal tatmini’ ararlar. Bu, aşk diye tanımlanmaktadır: Fiziksel ve kimyasal değişikliklere, çılgınca saplantılara, ölümcül hatalara, her tür ağır hastalığa, deliliğe yol açabilmekte, suç bile işletebilmektedir. Freud, Adler ve Jung üçlüsünün yazdığı ciltlerce kitap içinde gizlenmiş, çözülemeyen bir ‘yaratılış problemi’dir. Zaten film de, Fransız yazar ve şair Alfred de Musset’in “Dünyadaki tek gerçek, aşkın mantıksızlığıdır” sözünü açılmaktadır... Ve karşımızda, bir kez daha ‘cin fikirli’ Xavier Dolan!

Şaka değil, 1989 Kanada doğumlu, babası bir aktör olan, kendi de küçük rollerle kamera karşısına geçen Dolan, yazıp yönettiği kısmen otobiyografik “Annemi Öldürdüm”le (J’ai Tué Ma Mère) hayranı olduğu Gus Van Sant’in çekebileceği düzeyde bir filme imza atmıştı. Bu 26 ödüllü filmde, cinsel kimliğini keşifle birlikte büyüme sancıları çeken agresif erkek çocukla, o döneme dek ‘büyük aşk’ yaşadığı annesi arasındaki hırçın ve çetrefil ilişkiyi, sade, gerçekçi, en önemlisi de açık sözlü anlatıyordu. “Hayali Aşklar”ı da, iki arkadaşıyla çıktığı yolculuğun dönüşünde, aralarındaki yakınlıktan kaynaklanan bir fikirle yazmış... Finansını sağlamış, yönetmiş, montajını yapmış, kostümleriyle uğraşmış, bahsettiği arkadaşları, ilk filmde de rol almış Niels

Schneider (Nicolas) ve Monia Chokri (Marie) ile de oynamış.

Kuşkusuz o kuaför kadın gibi, sinema tutkunları da, on yıllarca, temel aşk hikâyelerini, her kalibrede yönetmenin yorumuyla izledi. Dolayısıyla, arzu nesnesi Nicolas’ın aurasına, iki iyi arkadaş, hem Marie, hem de Francis’in (Dolan) kapılmasını öyküleyen Dolan, ‘kendi versiyonunda’, her tür ilişkide dijital teknolojiyi kullanan yaşlılarının dünyasına ‘yakın planlar’la dâhil olmuş... Ama bir yandan da ‘ruhsal olgunluğuna ve zarafetine’ yakışır bir stili gözeterek, romantizmi soldurmamış.

Dolan, filminin sınırları içine, zorlanmadan, gençleri konuşturarak, ilişkilerin doğasına, cinsel kimliklere, sekse dair öyle çok yan tema sığdırmış ki: Sahip olmaya çalışmanın – onun vücudunu, tenini merak etmenin akla yerleştirdiği fikrisabit; yalanlar, aldatmalar, terk etmeler, inatlar ve ıstıraplar... Tek kaçışın zaman olduğunun teyidi: Marie ve Francis’in, ‘Nicolas hastalığına’ karşı da zamanın tedavi edici mucizesi!

Bu genç adam, filmle ilgili esaslı mucizesini ise, gerçek aşkları, hüznüleri, duygusal yoğunlukları içimize çekebilmemizi sağladığı şarkılarda gerçekleştiriyor. Bu yılın en iyi soundtrack’i belki de... Yıllar içinde bu özelliğiyle de anılıp, defalarca izlenebilecek. Mesela, yarım kalmış aşklarla yaşamı boyunca mutsuzluktan kurtulamamış ve 54 yaşında ilaçla intiharı seçmiş Mısır doğumlu İtalyan asıllı şarkıcı Dalida’nın yorumladığı “Bang Bang”, müthiş bir seçim.

Dolan’ın muziplikleri de var elbet: Bertolucci’nin “Düşler, Tutkular & Suçlar”ında (The Dreamers), kız kardeşi ve bir Amerikalı öğrenciyle ‘68 Paris’inde birkaç gün geçiren genci oynayan Louis Garrel’in, “Hayali Aşklar”ın finalinde, yeni bir üçlü ilişkinin ‘gözdesi’ olması gibi.

“Annemi Öldürdüm”deki yorumuyla belleklere kazınan Anne Dorval’ın, Nicolas’ın annesini oynadığı rolde yine ‘döktürmesi’.

 ifrata varan sigara kullanımı.

ORİJİNAL ADI Les Amours Imaginaires

YÖNETMEN Xavier Dolan

OYUNCULAR Monia Chokri, Niels Schneider, Xavier Dolan

YAPIM 2010 Kanada

SÜRE 95 dk.

DAĞITIM Tiglon (Adrenal)

Dolan, filminin sınırları içine, zorlanmadan, gençleri konuşturarak, ilişkilerin doğasına, cinsel kimliklere, sekse dair öyle çok yan tema sığdırmış ki...

KÜÇÜK BEYAZ YALANLAR

KAMERA ÖNÜNDE 'DÜZGÜN ÇOCUK' İMAJIYLA BÜTÜNLEŞEN GUILLAUME Canet, iş yönetmenliğe geldiğinde büyük oynamayı seviyor. Örneğin bir önceki filmi "Kimseye Söyleme"de (Ne Le Dis à Personne) altından kalkması hiç de kolay olmayan bir maceraya soyunmuş; seyirciyi gerilim türünün hassas kalıpları arasında nefes nefese bırakmıştı. "Küçük Beyaz Yalanlar" ilk bakışta tür anlamında öncülü kadar iddialı görünmese de özellikle oyuncu kadrosu ile 'beni izleyin' dedirtiyor. Zira filmin en büyük kozu, Fransız sinemasının neredeyse tüm ünlülerinin biraraya toplandığı oyuncu kadrosu (yönettiği ilk iki filmin aksine bu sefer kendisi rol almamış). Yazının başında belirttiğimiz büyük oynama mevzusunun başlıca kanıtı da işte bu. Canet, oyuncuların varlığına o kadar güvenmiş ki, sanki 'söylenenlere değil görünenlere bak' demiş gibi seyirciyi...

Aslında filmin çıkış noktasının gayet 'sert' olduğunu söylemek lazım. Burjuva yaşantısına ve bireyselleşmeye karşı ciddi bir eleştiri getirme derdinde film. Her sene yaz tatillerini birlikte geçiren, Parisli burjuvalardan oluşan bir arkadaş grubu, içlerinden birinin motosiklet kazası geçirmesi üzerine kısa süreli bir şok yaşıyor. Tatile gidip gitmemeyi tartışırken, yaşama arzusu ağır basıyor. Arkadaşları ile birlikte hastanede zaman geçirmektense 'hastayla hasta olunmaz' deyip soluğu deniz kenarında alıyorlar. Bu noktada yaptıkları en büyük fedakârlık ise iki haftalık tatili bir haftaya indirmek! Ağır yaralı arkadaşları için üzülmekten kendilerini kurtarsalar da başbaşa kaldıklarında kendilerine ve çevrelerine güvensizlikleri belirginleşiyor; kavgalar başlıyor.

Guillaume Canet, nokta atışıyla hassas bir yerden giriş yapıyor hikayeye. Büyüyememiş, olgunlaşmamış, hayatla ve kendisiyle barışamamış birçok karakter çıkarıyor karşımıza; onların zoraki hayat muhasebesine tanık oluyoruz daha ilk dakikadan. Ancak hikaye(ler) ilerledikçe bu 'ağır' mevzu etkisini yitiriyor; çok da gerçekçi görünmeyen sorunlar ve olaylar arasında sıkışıp kalıyor seyirci. Bununla birlikte, fazla karakter-

uzun süre ilişkisi de filmin handikaplarından birine dönüşüyor. Biraz şundan biraz bundan mantığıyla ilerleyen film, çıkış noktasının ve dert edindiği meselenin sertliğiyle tezat oluşturacak biçimde, Vincent'in Max'e aşkı üzerinden komedi skeçlerine dönüşüyor yer yer. Bu iki karakterin uyumsuzluğuna o kadar vurgu yapılıyor ki, en ilginç kişiliklerin başında gelen Marie'nin (Canet'nin hayat arkadaşı Marion Cotillard canlandırıyor) hikayesi harcanıp gidiyor filmde.

154 dakika boyunca hassas dengeyi korumak mümkün değil elbette. Ama süre biraz tasarruflu kullanılabileymiş keşke... Bir de, tüm Fransız oyuncularını aynı filmde toplayacağım diye çoğu işlevsiz ve birbirinden kopuk karakterler yaratılmasaymış...

Senaryodaki bu büyük zaafın başlıca müsebbibi, ilk defa solo kalem çalışması yapan Guillaume Canet. İlk iki filminin senaryosunu Philippe Lefebvre ile birlikte yazan yönetmen belli ki görkemli bir yapıma imza atayım derken tek başına bu işin altından kalkmakta epey zorlanmış. Her şeye rağmen dağınık ilerleyen hikayeyi düzlüğe çıkarmayı başarmış zaman zaman. Örneğin, refah içinde yaşayan ama zayıf kişilikli burjuva takımının yapamadığı fedakârlığı, para pul derdi olmayan avamların gerçekleştirmesi (evlilik arifesindeyken müstakbel kocasını terk eden kadın, geçim kaynağı olan gitarını sevdiği kadına bırakan genç ve kendisine hediye edilen son model motoru lüks bularak reddeden balıkçı) bariz mesaj kaygısına rağmen hikayeyi sarkmaktan kurtarmış. Dolayısıyla, geneli için değil, sadece 'anlar' için izlenebilecek bir film "Küçük Beyaz Yalanlar". Bir an geleceksiniz, bir an uygulanacaksınız, bir an da "Ben olsaydım ne yapardım?" diyeceksiniz; geride kalan 2 küsur saat boyunca tıpkı filmin kahramanları gibi oradan oraya savrulup durmanız muhtemel.

Senaryodaki bu büyük zaafın başlıca müsebbibi, ilk defa solo kalem çalışması yapan Guillaume Canet. İlk iki filminin senaryosunu Philippe Lefebvre ile birlikte yazan yönetmen belli ki görkemli bir yapıma imza atayım derken tek başına bu işin altından kalkmakta epey zorlanmış. Her şeye rağmen dağınık ilerleyen hikayeyi düzlüğe çıkarmayı başarmış zaman zaman. Örneğin, refah içinde yaşayan ama zayıf kişilikli burjuva takımının yapamadığı fedakârlığı, para pul derdi olmayan avamların gerçekleştirmesi (evlilik arifesindeyken müstakbel kocasını terk eden kadın, geçim kaynağı olan gitarını sevdiği kadına bırakan genç ve kendisine hediye edilen son model motoru lüks bularak reddeden balıkçı) bariz mesaj kaygısına rağmen hikayeyi sarkmaktan kurtarmış. Dolayısıyla, geneli için değil, sadece 'anlar' için izlenebilecek bir film "Küçük Beyaz Yalanlar". Bir an geleceksiniz, bir an uygulanacaksınız, bir an da "Ben olsaydım ne yapardım?" diyeceksiniz; geride kalan 2 küsur saat boyunca tıpkı filmin kahramanları gibi oradan oraya savrulup durmanız muhtemel.

Balıkçı ve kaza geçiren Ludo (zaten çok görünmüyorlar) dışındaki karakterlerin hikayedeki payı büyük olsa da işlevselliği çok zayıf.

ORIJİNAL ADI Les Petits Mouchoirs
YÖNETMEN Guillaume Canet
OYUNCULAR François Cluzet, Marion Cotillard, Benoît Magimel, Gilles Lellouche
YAPIM 2010 Fransa
SÜRE 154 dk.
DAĞITIM M3 (Kalinos)

An gelecek gelecek, an gelecek uygulanacak, "Ben olsaydım ne yapardım?" diyeceksiniz. Geri kalan iki saatte oradan oraya savrulmanız muhtemel.

HOP

ORİJİNAL ADI Hop

YÖNETMEN Tim Hill

OYUNCULAR James Marsden,

Russel Brand (ses), Kaley Cuoco,

YAPIM 2011 ABD

SÜRE 95 dk.

DAĞITIM UIP

Noel ruhunu ve
Noel Baba'yı
anlata anlata
tüketтик! Paskalya
tavşanı verelim!

ANİMASYON VE ÇOCUK FİLMLERİNİN OLMAZSA OLMAZ BİR ALT TÜRÜNÜ 'NOEL' ruhu'nu işleyen filmler oluşturur... Bu filmlerden her yıl üç-beş tane yapılır ve çocuklara Noel geleneği baştan aşağı yeniden hatırlatılır, Ancak Hollywood'un ustalaştığı her türde yaşadığı 'sıkışma' burada da kendisini göstermeye başlamış. "Hop" başka bir Hristiyan bayramı olan Paskalya bayramını ve bu güne ait geleneklere (paskalya yumurtası, paskalya tavşanı) yeni bir Noel ruhu formülünü yakalamış gibi yaklaşıyor.

Paskalya bayramının ne olduğunu bilmeyen kafaların -bilseler bile- çok anlamsız bulacağı bir gelenekler silsilesi halbuki bu. Aslında Hz. İsa'nın ölümünden üç gün sonraki dirilişine olan inancın kutlandığı bir gün ve daha henüz tam olarak kesin bir tarihe sabitlenememiş bile... Bu bayramı kutlayan insanlar birbirlerine boyalı yumurtalar, 'paskalya tavşanı' diye adlandırılan içi çikolata ya da şekerle dolu tavşan figürleri hediye etmektedirler. "Hop" bütün bu hediye organizasyonunu Noel baba ve elfleri gibi bir yapının yönettiğini varsayarak bir hikaye

oluşturmuş. Yaşlı ve bilge bir tavşan tarafından idare edilen bu topluluk başka tavşanlar ve onlara hizmet eden sürüyle civcivden oluşuyor ve Şili yakınlarındaki Rapa-nui adasındaki Moai heykellerinin içinde paskalya şekerleri imal ediyorlar. Sonra Paskalya tavşanı civcivlerin çektiği arabayla dünyaya inip bu şekerleri dağıtıyor! Oğlu E.B. ise bu görevi istemiyor çünkü o rock müzisyeni olmak istiyor. Tam bu noktada devreye 30 yaşına gelmesine rağmen bir baltaya sap olamamış Fred O'Hare adlı genç adam giriyor.

Anlayacağınız ne olduğu belli olmayan berbat bir türler karışımı var ortada. Biraz "Alvin Ve Sincaplar" biraz "Kutup Ekspresi"; ne tam bir animasyon ne tam bir 'live action'; motivasyonları belirsiz karakterleriyle ne düzgün bir hikayesi var ne de komik yazılmış 'gag'leri... Hiçbir derde درمان olamayan bir çocuk filmi diyeceğim ama çocuklar bile sıkılabilir...

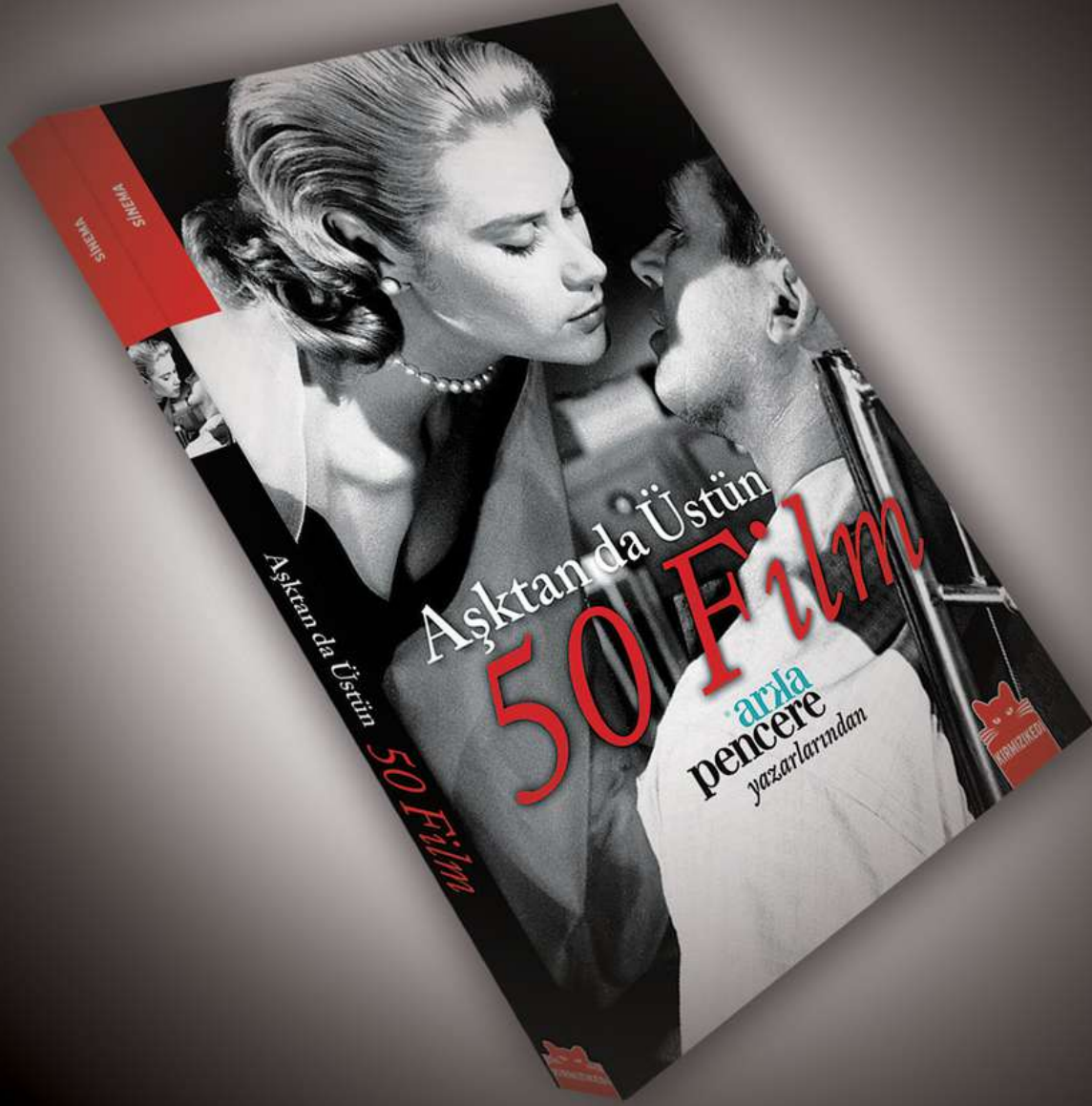
James Marsden 40 yaşına yaklaşıp da hâlâ evin yaramaz oğlan çocuğunu oynayabiliyor... Sırrı ne acaba?

Konuk oyuncu David Hasselhoff'un sululuğu ve lüzumsuzluğu bu filmle bir kez daha kanıtlanıyor...

Altı yazar, altı ayrı üslup, 50 başyapıt...

Cem Altınsaray, Tunca Arslan, Kemal Ekin Aysel, Burak Göral, Murat Özer ve Burçin S. Yalçın tarafından kaleme alınan bu filmler, okuyucuyu sinema tarihinde ileri geri ışınlayarak renkli ve doyurucu bir yolculuğa çıkarıyor.

LANETLİ MİRAS

ORIJİNAL ADI La Herencia Valdemar
YÖNETMEN José Luis Alemán
OYUNCULAR Daniele Riotti,
Óscar Jaenada, Laia Marull
YAPIM 2010 İspanya
SÜRE 100 dk.
DAĞITIM Tiglon

İki bölümlük bir serinin
bu ilk parçası, teknik
açıdan çok başarılı ve
sürükleyici bir İspanyol
gotik korku filmi.

YAZIP YÖNETTİĞİ İLK FİLMİYLE İSPANYOL YÖNETMEN JOSÉ LUIS ALEMÁN, Hollywood'un keşfettiği mucize bilet satma formülünü uyguluyor. Filmini iki kısma ayırarak seyirciye aynı filmi iki bilet fiyatına satmaya çalışıyor. (İnsan düşünmeden edemiyor. Acaba sinema izleyicisinin üç saatlik filmleri izlemeye tahammülü mü kalmadı? Yapıtları bölüp dizileştirmek niye?) "Lanetli Miras" iki filmlik bir serinin ilk filmi. Temel sorun, filmin, bir serinin ilk filmi olduğunun duyurulmaması. Bu yüzden pat diye olmadık bir yerde sonlandığında kendinizi aldatılmış hissedebilirsiniz.

Alemán gotik korkudan beslenerek gün yüzüne çıkardığı filminde, ticari anlamda bir kurnazlık sergilese de yönetmen olarak ortaya eli yüzü düzgün bir iş çıkarıyor. Hataları ve kusurları var elbet. Buna karşın "Lanetli Miras" İspanyol korku sineması açısından dikkate değer bir film.

Korku edebiyatı tarihinden bir kolaj havası estiren filmin ilk yarım saati iki filmlik büyük hikayeye giriş niteliğinde ilerliyor. Yapıtın son bir saati ise alıp başını gidiyor ve filmde konu edinilen lanetli malikanenin

tarihine tanıklık etmeye çalışıyor. Açıkçası, filmin en başarılı ve seyirciyi ihya eden kısmı burası. 19'uncu yüzyıl sonlarında gelişen bir hikaye anlatılıyor. "Lanetli Miras 2"yi izlemeden yorum yapmak zor. Fakat günümüzde geçen klişe bir lanetli ev korkusu yerine salt bu gotik hikaye üzerine gidilse ve bir dönem korku filmi üzerinde çalışılsa, ortaya daha derin izler bırakan bir gerilim filmi çıkabilirmiş.

Bu uzun flashback kısmı, bir tutam "Prestij" (The Prestige) ile bir tutam "Muhteşem Kahramanlar"ı (The League Of Extraordinary Gentlemen) birbirine karıştırıyor. Hem gözbağcılık teması hem de Aleister Crowley ya da Bram Stoker gibi karakterleri alternatif bir tarihin içinde kendi hikayesine ilaştırmasıyla adını andığımız bu eserleri andırıyor. (Meraklısına, "Lanetli Miras 2"de de H.P. Lovecraft ve Ktulu'nun arzı endam edeceğini müjdeleyelim.)

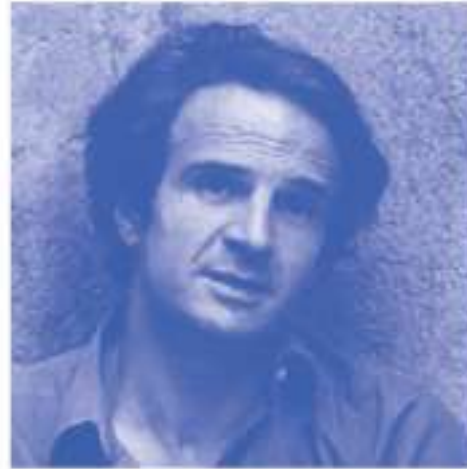
Başkarakter Valdemar'ı canlandıran Daniele Riotti ve ürpertici Aleister Crowley performansıyla Francisco Maestre filmi sırtlıyorlar.

İkinci filme giden yolda ana hikayenin es geçilmesi yanlış. Bir saatlik uzun flashback bitince ilk hikaye ortada kalıyor, kafaları karıştırıyor.

"Film çekmek insanın farklı yaşlarda kendi fotoğrafını çekmesi gibi bir şey. Hepsi farklı görünür, ama aslında hepsi aynıdır."

Wong Kar-Wai

altyazı
AYLIK SINEMA DERGİSİ

Sinema üzerine düşünen dergi
Her ay bayilerde

“Emek”çiler vazgeçmez!
86 yıl bu kuyrukta bekledik.
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://fantasy.org> yine bekleyeceğiz.

siyad

Sinema Yazarları Derneği

HOP

KAR BEYAZ

KUTSAL SAVAŞCI

KÜÇÜK BEYAZ YALANLAR

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	KEMAL EKİN AYSEL	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	ALİ ULVİ UYANIK	BURÇİN S. YALÇIN
HOP					★★		★★	
ÇOK MU KOMİK?								
HAYALİ AŞKLAR						★★	★★★★	
KAR BEYAZ		★	★★		★★★★	★★★★	★★★★★	★★
KUTSAL SAVAŞCI		★★			★	★★	★★★★	★★★★
KÜÇÜK BEYAZ YALANLAR		★★★★					★★	
LANETLİ MİRAS	★★	★★		★★★★				
BENİ ASLA BIRAKMA	★★	★★★★				★★★★★	★★★★★	
COPACABANA: DÜĞÜN HEDİYESİ		★★				★★★★	★★★★	★★★★
DEVİRİMDEN SONRA			★★★★					
GİŞE MEMURU		★★★★	★★★★			★★	★★★★	★★★★
HIZLI VE ÖFKELİ 5: RIO SOYGUNU		★★★★			★★★★	★	★★★★	
İÇİMDEKİ YANGIN		★★★★★	★★★★			★★★★★	★★★★	
KIRMIZI BAŞLIKLİ KIZ KÖTÜLERE KARŞI							★★★★★	
KIYAMET GECESİ	★	★★			★	★★	★★★★	
KÜÇÜK GÜNAHLAR		★★			★★★★	★★		★★★★
PANDA: SİHİRLİ YOL								★
PİNA		★★★★★	★★★★		★★★★★	★★★★	★★★★★	
SENNA		★★★★★					☆☆☆☆☆☆	
SUÇLU KİM?	★★★★	★★★★					★★★★	★★★★
TEHLİKELİ TUTKULAR		★★		★★		★★	★★	
THOR	★★	★★★★			★★	★★	★★★★	
ZEFİR		★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
NEW YORK'TA BEŞ MİNARE	★	★★★★	★					★★
YARALI YÜZ (1932)	★★★★★	★★★★★			☆☆☆☆☆☆		★★★★★	

İNCELİKLİ BİR PROPAGANDA FİLMİ

"Türkiye'de bir devrim olursa, sonrasında acaba neler yaşanır?" şeklinde bir hayalden yola çıkılarak kotarılan "Devrimden Sonra" da tabii ki ele aldığı tarihsel süreç gibi olacaktır. Güzel, desteklenmesi gereken ama kusursuz olmayan bir süreç ve bir film...

İNSANLIK TARİHİNDEKİ HER TOPLUMSAL DEVRİM KUSURLUDUR, HİÇBİRİNİN 'MÜKEMMEL' OLDUĞU İDDİA EDİLEMEZ. ÇÜNKÜ, DENİLDİĞİ gibi, "Devrim, Aleksandr Nevski Bulvarı'nda yürümeye benzemez!" Teorinin saflığı pratiğe dökülürken ister istemez belli 'kirlenmeler' ve değişimler yaşanır. Hayat böyledir zaten; düşünceniz, planınız, projeniz, hesabınız kitabınız, uygulamada kimi sorunlarla karşılaşır, hatta bazen evdeki hesabınızın çarşıya uymadığı da olur. Devrimler için söz konusu olan bu gerçeklik, 'devrim sonraları' için de geçerlidir elbette. Hatta bir devrimin sonrasını kurgulamak, devrimin kendisini kurgulamaktan daha zordur. Bu da genel anlamda her 'devrim sonrası' için söz konusu olur. Zaten o nedenle bazı devrimlerin durakladığından, yarıda kaldığından, geriye döndüğünden vb. söz edilebilmektedir.

Bu söylediklerimin, "Devrimden Sonra" filmi için de aynen tekrarlanabileceğini düşünüyorum. "Türkiye'de bir devrim olursa, komünistler iktidara gelirse, sonrasında acaba neler yaşanır?" şeklinde bir hayalden yola çıkılarak kotarılan film de tabii ki ele aldığı tarihsel süreç gibi olacaktır. Güzel, desteklenmesi gereken ama kusursuz olmayan bir süreç ve bir film...

Mustafa Kenan Aybastı'nın yazıp yönettiği, Nâzım Hikmet Kültür Merkezi çatısı altında gerçekleştirilen kolektif çabaya dayanan "Devrimden Sonra", 12 ayrı öykü üzerinden 'devrim sonrası'ni resmediyor, hatta daha doğrusu karikatürize ediyor ki genellikle olumsuz anlamda kullanılan bu kavramı burada olumlu kullanıyorum. Aybastı'nın, seyretmeden önce okuduğum bir iki yazıya ve kulağıma çalınan bazı yorumlara karşın, eli yüzü düzgün, amacına ulaşmış, oyunculuk performansları son derece başarılı bir çalışma çıkardığını söyleyebilirim. İnsanlarımızın hayatında nelerin nasıl

değişeceği; gençlerin, orta yaşlıların, yaşlıların, topraksız köylülerin ya da toprak ağalarının devrimden nasıl etkileneceği; ev sahibi-kiracı ilişkilerinden, polisin suçluları nasıl sorgulayacağına kadar geniş bir yelpazede, devrim sonrası fantezileri üretiliyor ve bunlar 'skeçler' halinde sunuluyor.

Evini bastığı devrimci bir aydını öldüren karşı devrimcinin yakalanmasını ve sorguya çekilmesini anlatan, Fırat Tanış, Levent Ülgen ve Timur Acar'ın harika oyunculuklar sergiledikleri bölümü özel bir yere koyarak, tüm öykülerin belli bir hoşluk taşıdığını, belki de en önemlisi, anlatımda fazla hamasete kaçılmamış olduğunu önemle belirtiyim. Suna Selen, Selçuk Uluergüven, Aytaç Arman, Cezmi Baskın, Şerif Sezer, Serdar Orçin, Mert Fırat, Ali Uyandırın, Ali Çatalbaş, Altan Gördüm gibi isimlerin bir araya getirilmesi, 'dev bir kadro'nun oluşturulması bile takdire değer.

Laf devrimden, devrim sonrasında, kolektif çabadan vb. açılmışken bir noktaya daha değineyim müsaadenizle...

"Devrimden Sonra", neresinden bakılsa bir 'propaganda' filmi elbette. Ama önemli olan, bu propagandayı nasıl yaptığı... Bir iki yerde 'kaba propaganda'ya kapılmakla, dahası 'ev sahiplerini düşman gibi göstermek'le birlikte, genelinde incelikli, 'halkın anlayacağı' bir dil tutturulduğu kanısındayım ki bunun çoğu yerde mizahla da desteklenmiş olması gayet hoş sahnelerin ortaya çıkmasını sağlamış.

Cahit Berkay, Emin İğüs, Akın Eldes, Ayşe Tütüncü, NHKM Korosu imzalı usta işi müzik çalışmasına da vurgu yapayım ve Arka Pencere'nin geçen sayısında kaleme aldığı eleştiri yazısında sevgili dostum Olkan Özyurt'un, biraz 'idealist' davranmış olduğunu da belirtiyim. Devrim Sineması konusunda elbette ki Eisenstein'dan Pudovkin'e Vertov'a kadar çok zengin bir

miras var kıyaslama yapabileceğimiz ve evet, işin alfabesi gayet güzel yazılmış durumda ama işte biz de henüz alfabenin ilk harflerindeyiz!

Olkan'ın "Devrim olduktan sonra ev sahibinin olamayacağı, toprak ağasının kalmayacağı, hâlâ öğrenilemedi mi acaba?" sözlerini de 'idealizm' dediğim şeye kanıt olarak gösterebilirim rahatlıkla.

Kendi adımı, sinemada 'tarihsel fantezi' denilen türden, "İkinci Dünya Savaşı'nı Naziler kazansaydı ne olurdu? Osmanlı İmparatorluğu günümüzde de devam etseydi neler görürdük?" öykülerinden pek hoşlanmadığımı söyleyebilirim. "Devrimden Sonra"yı ise hiç sıkılmadan seyrettim.

Neticede iyi ki böyle bir film yapıldı, iyi ki böyle bir kolektif çaba gösterildi... Her şey böyle böyle başlar ve dilerim ki devamı gelir.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

YURTTAŞ KANE

25 yaşında yedinci sanatın yönünü belirleyen bir başyapıtı ulaşmanın haklı gururunu yaşayan Orson Welles, "Yurttaş Kane"le (Citizen Kane) 'devrim' niteliğinde bir sonuca ulaşırken, filmin anahtar kelimesi 'Rosebud' da sinema tarihinin unutulmazları arasındaki yerini alır.

İLK UZUN METRAJLI FİLMİYLE SİNEMA SANATININ GİDİŞATINI DEĞİŞTİREN ORSON WELLES, O ZAMANA (1941) KADARKİ BÜTÜN KURAMLARI

ötelere taşıyan anlatım modeliyle ölümsüzleşir. Hikaye anlatımı, kamera açıları, ışığın kullanımı, mekan derinliği ve kimi teknik açımlarıyla 'devrim' niteliğindeki "Yurttaş Kane", sinema sektöründeki herkesi ve her şeyi etkilediği gibi, bu etkinin bugünlere kadar sarsılmadan gelmesi de birçok makaleye, teze, soruşturmaya ve kitaba konu olmuştur.

Filmin ilk karelerinden başlayarak 'farklı' bir şey izleyeceğinizi hissiyatı kaplar sizi... Jenerikte sadece filmin adını görürüz, ki bu durum o güne kadar pek rastlanılmamış bir şeydir. Ardından hikayeye konu olan basın imparatoru Charles Foster Kane'in ölüm anına tanık oluruz. Xanadu adlı devasa malikanesine yavaş yavaş yaklaşır kamera, Kane'in odasına girdiğinde onun ağzından dökülen son kelimeyi duyarız: "Rosebud!" Bundan sonrası, yine alışılmadık biçimde bir 'haber filmi'ne dönüşür, ardından da Rosebud'ın ne olduğu üzerine habercilerin çabalarını izleriz. Kane'in geçmişine tanıklık etmiş insanlarla yapılan görüşmeler ve geri dönüşlerle bu 'gizem'i çözmeye çalışırız...

"Yurttaş Kane"i sinema tarihinde 'özel' kılan o kadar çok unsur var ki... Filmin o dönem için 'imkansız' gibi görünen teknik yapısından başlamak en doğrusu olacak sanırım. Biyografik bir hikaye anlatırken, elindeki 'gizem' unsurunu filmin sonuna kadar korumayı başaran Orson Welles, Herman J. Mankiewicz'le birlikte yazdığı Oscar'lı senaryonun ışığında hareket eden Robert Wise imzalı kurgu çalışmasının hikayeye nefes aldırان yapısına çok şey borçlu. Bu kurgu

becerisi, farklı görsel dinamiklerden oluşan malzemeyi toparlama konusunda eşsiz bir bütünlükle vücut bulur. Gregg Toland'ın sinemanın bir 'ışık ve gölge bütünü' olduğu gerçeğinden yola çıkarak hayata geçirdiği görüntü çalışmasıysa, sonrasında birçok isme esin kaynağı olacak 'öncü' özellikler taşır. Kapalı mekanlarda zemine gömülerek yapılan çekimler, o zamana kadar pek denenmemiş bir açıyla yaklaşık hikayeye. Tavanlar görünür ve iç mekan hissiyatı derinden yaşanır böylece. Bu, ses kayıt teknisyenlerini oldukça zorlayan bir durumdur ama ekibin çözüm üretme konusundaki becerisiyle bu engel de aşılır.

Işık kullanımının sinema sanatı için önemini kanıtlayan bir çalışma söz konusudur "Yurttaş Kane"de. Nesneler ya da karakterler üzerine vuran ışığın açıları ve doygunluk oranları, filmi zirveye taşıyan elemanların başında gelir. Karakterlerin hem aydınlık hem de karanlık yüzlerini ışıqla belirleyen bu çalışma, onlara bir yandan gizemli bir hava getirirken, öte yandan da gerçek duyguların açığı çıkmasını sağlar. Özellikle Kane'in aşama aşama karanlıklaşan bakış açısını filmin ışık çalışmasıyla da takip etme fırsatı buluruz. Her sahnenin incelikli ve titiz bir çabıyla resmedildiği yapım, Gregg Toland'ın önderliğinde görsel bir manifestoya dönüşür. Bu görüntülerin üzerine döşenen Bernard Herrmann imzalı müziğin etkisini de ekleyince, karşımızdaki mükemmel buluşmanın çarpıcılığına kayıtsız kalmamız mümkün değildir.

Film karesini, iki ayrı görüntünün bir araya gelmesinden oluşturmak gibi o dönem için son derece zor teknikleri de bu filmde görürüz. Örneğin Kane'in arkadaşı Leland'ın makalesini tamamladığı sahne, sol tarafta

Kane'i daktilo başında gösterirken, sağda da Leland'ı onunla konuşurken konumlar. İki ayrı çekimin bir araya gelmesiyle tek bir kare haline gelen bu sahne, o yıllar için neredeyse imkansız bir işin altından başarıyla kalkılabileceğinin de bir kanıtıdır.

Teknik anlamda bu film hakkında söylenebilecek daha birçok şey var, ama biraz da Welles'in hikaye anlatımında yarattığı zenginlikten bahsetmek gerek. Sanatçı, gotik bir girişin ardından 'haber filmi'ne döner, ardından da birçok geri dönüşle bir hayat hikayesi anlatır. 'Cesaret' kavramının tam karşılığıdır adeta bu seçim. 'Klasik' anlatım modellerinden kendini sıyrarak, hikayesini birçok iniş çıkış barındıran bir yapıyla anlatmaya sıvayan Welles, oyuncu kadrosunu da iyi kullanır. Bazı açılardan gerçek, bazı açılardan kurmaca bir yapının karmaşıklığını çözme konusunda yetkin bir görünüm sunan sinemacı, başkahramanın serüvenini karakter derinliğinden ödün vermeden aktarır. Onun çocukluğundan ölümüne kadar geçen sürede yaşadığı değişim/dönüşüm, hikayenin temelini oluştururken, karakterin içinde bir yerlerde saklanan 'masumiyet'e de vurgu yapar.

Filmin anlattıklarına bakıldığında 'önemsiz bir ayrıntı' gibi görünse de 'rosebud'ın ne olduğu konusundaki merak, "Yurttaş Kane"i sonuna kadar ilgiyle izlemenin müsebbiplerinden biridir. Bir hayat hikayesinin anlatılabilmesi için bir çıkış noktasıdır bu kelime, filmin ruhuna etki edebilecek özel bir durumu yoktur. Ama izleme esnasında aklınızdan çıkmaması ve finalde çözüme ulaşması, bir yandan da onu 'etkin' bir görünüme kavuşturur. Sinema tarihinin de en unutulmaz repliklerinden biri haline gelir "Rosebud!"... 🎬

SON 11 YILDA ÇEKİLMİŞ AVRUPA YAPIMI EN İYİ 11 KORKU FİLMİ

Artık Avrupa da korku sinemasında en az ABD ve Uzakdoğu'daki emsalleriyle aşık atacak hale geldi. Bu hafta vizyona giren İspanyol yapımı "Lanetli Miras" vesilesiyle son yıllarda Avrupa'da çekilmiş seçkin korku filmlerinde bir gezintiye çıkalım.

AVRUPA SINEMASI SON YILLARDA ÇEKTİĞİ NİTELİKLİ KORKU FİLMLERİYLE, YERİNDE SAYAN AMERİKÂN KORKULARINA resmen nal toplatıyor. Zaten tam da bu yüzden Hollywood'daki stüdyolar bu Avrupa yapımı korku filmlerinin yönetmenlerini anında ithal ediyorlar. Dahası, yönetmenlerini ithal etmedikleri noktada da, o filmin kendisini, daha doğrusu öyküsünü ithal edip yeniden çevrimini yapıyorlar. Almanya'dan Fransa'ya, İngiltere'den Türkiye'ye, Norveç'ten İsveç'e gerçekten ilgi çekici korku örnekleri verdi Avrupa sineması son dönemde. Emsalsiz derecede ürkütücü atmosferlerin kurulduğu, kanın oluk oluk aktığı, kahramanların başına gelenlerin pişmiş tavuğun başına gelmediği bu filmler, dikkatli bakılırsa, Avrupa'nın bilinçaltındaki kimi kolektif korkularının da dışavurumu.

1 **ŞEYTAN'IN BELKEMİĞİ**
(EL ESPINAZO DEL DIABLO, 2001)
ÜLKE: İSPANYA
Daha sonra "Pan'ın Labirenti"yle (El Laberinto Del Fauno) bir kez daha karanlık bir masalla ziyaret edeceği İspanya İç Savaşı dönemine burada ilk kez gidiyor Meksikalı Guillermo Del Toro. Daha önce "Mimic"le başarısız olduğu Hollywood'a gidiş girişiminde de 'şeytanın belkemiğini kıldığı' film oluyor bu aynı zamanda. Zira hemen akabinde Del Toro'yu ABD'ye "Blade II"yi çekmesi için uğurladık. Yine küçük bir çocuğun maruz kaldığı terör üzerine enfes bir politik metin döşemeyi başarıyor usta yönetmen burada. 1939 yılında bir yetimhanede yaşayan 10 yaşındaki Carlos'un korku anlamındaki 'terör'le imtihanı hayli tüyler ürpertici. Yakışıklı İspanyol yıldız Eduardo Noriega da beklenmedik bir performansla karşınızda.

2 **YÜKSEK TANSİYON**
(HAUTE TENSION, 2003)
ÜLKE: FRANSA
İddia ediyoruz, çoklu kişilik bozukluğu üzerine böylesine çarpıcı bir korku filmi izlememişsinizdir. Fransız yönetmen Alexandre Aja'nın rejisiyle bu acımasız kovalamaca tarifsiz bir kan banyosuna dönüşüyor finale doğru. Marie, arkadaşı Alexia'nın ailesinin evine geldiğinde bu sadece başına gelecek felaketlerin fitilinin henüz ateşlendiği noktadır. Gizemli bir psikopat bu evi onlara zindan etmek üzere hazır ve nazırdır. "Yüksek Tansiyon"un başarısının sonrasında Hollywood'a doğru çıktığı yolculuk için de Aja'nın arkasından maşrapa maşrapa su döktük. Yolu gerçekten açılmış ki, "Tepenin Gözleri" (The Hills Have Eyes), "Aynalar" (Mirrors) ve "Piranha"yla (Pirana) orada kalıcı olmayı başardı genç yönetmen.

2

3

4

5

3

28 GÜN SONRA
(28 DAYS LATER..., 2003)
ÜLKE: İNGİLTERE

Cillian Murphy arkasına bakmadan kaçıyor, zombiler kovalıyor. Danny Boyle'un bu tekinsiz zombi güzelleme, hem medeniyetimizi sorgulamamız hem de hayatta kalma güdümüzü cilalamamız bakımından iyi bir fırsat. Ayrıca, Londra'nın kuş uçmaz kervan geçmez bir viraneliğe evrilmesine tanık olmak da ilginç bir deneyimdi. Boyle, bir salgın enfeksiyon kapam ve zombileşen insanların hayatta kalan bir avuç normal insana uyguladığı mezalimi portreliyordu. Gerçi, finale doğru işin rengi değişiyor, insanoğlunun acımasızlığı da tüm çıplaklığıyla kadrajdan içeri başını uzatıyordu. Her köşebaşından fırlayacakmış gibi duran zombiler sonradan seriye dönüşecek bu öyküye Romero'yu kışkındıracak bir girizgah yapıyorlardı.

4

GİR KANIMA
(LÅT DEN RÄTTE KOMMA IN, 2008)
ÜLKE: İSVEÇ

Korku öğelerini gizleyen bir korku filmiyle karşı karşıyayız. Tamam, yönetmenin derdi sosyal konulu, dramatik yönü ağır basan bir gerilim filmi çekmek. Ama kimse o havuzlu final sekansının ürkünçlüğünü görmezden gelemeyiz. Tomas Alfredson'un filmi, 'masum' görünümlü iki çocuğun arasındaki 'masumane' ilişkiye odaklanırken, "Omen"den bu yana hiçbir çocuğun yaratmadığı şiddette bir terör inşa etmeyi başarıyor. Şu sıralar yeniden çevriminin gelmesini beklediğimiz "Gir Kanıma", çocuk oyuncular Kåre Hedebrant ve Lina Leandersson'un performansları olmadan bu tesiri yaratamazdı kuşkusuz. İsveç'in sosyal konutlarından böyle bir potansiyel bulup çıkarmakla Alfredson muazzam bir iş yaptı.

5

CEHENNEME BİR ADIM
(THE DESCENT, 2005)
ÜLKE: İNGİLTERE

Hobbs'un insan insanın kurdudur tespitini kadın kadının kurdudur diye değiştirsek... Buradan yola çıkarak bir grup genç kadını ucu bucağı olmayan bir mağaranın içine atsak... Orada da onları 'gözü kara' bir tehlikeyle dağlasak... Bir önceki filmi "Köpek Askerler"le (Doğ Soldiers) türe elinin ne kadar yatkın olduğunu gösteren Marshall, yaratıklardan beslenen bir terör anlayışının çarpıcı örneklerinden biri veriyordu. Bir grup kadın, bir yandan birbirlerinin acımasızca dedikodusunu yapar, kuyusunu kazarken, mağaradaki her adımlarıyla cehenneme bir adım daha yaklaşıyorlardı. Karanlıktan korkanların ve klostrofobi olanların kesinlikle uzak durması gereken bu filme bir de devam öyküsü çekildi.

6

7

8

6 ANATOMİ (ANATOMIE, 2000) ÜLKE: ALMANYA

Düşünün, öğrencisiniz, yabancı bir okula tıp okumaya geliyorsunuz. Kadavraların başında masum masum, kimi zaman sabahlara kadar çalışıyorsunuz. Sonra trende karşılaştığınız genç bir adamı önünüzdeki kadavra masasında bulursanız ne olur? Daha da ilginç, okuduğunuz okulda birtakım tuhaflıklar döndüğünü keşfetseniz, arkadaşlarınızda acayiplikler fark etseniz ne olurdu? İşte "Anatomie"nin Paula'sının (Franka Potente) başına tam da bunlar geliyor. Okuduğu tıp fakültesinde kızcağızın neredeyse dünyası kararıyor. Hipokrat yeminini yutuyor ve olan biten gizemi ortaya çıkarmaya çalışıyor. Tabii bunu yaparken ameliyat masasında kalmak da var, o ihtimali aklına bile getirmemeye çalışıyor. Yönetmen Stefan Ruzowitzky korkunun anatomisini çıkarıyor.

7 ONLAR (ILS, 2006) ÜLKE: FRANSA-ROMANYA

Yabancıysınız bir ülkeye, Romanya'ya geldiniz bu kez. Fransızca öğretmenisiniz. Nefis bir taşra evinde kalıyorsunuz eşinizle birlikte. Fakat geceleri bu ıssız evin çevresinde çeşitli gürültüler var. Bunu doğrudan evin içine sızan tacizler izliyor. Ne olduğunu anlayamıyorsunuz. Kulağınıza hep aynı ses çalınıyor. Nedir o belli değil. Etrafınızdaki çember giderek daralıyor. Gecenin karanlığı sizi yutuyor. Yönetmenler David Moreau ve Xavier Palud sizi sinsice tecrit ediyor. Peşinizdeki gizemle baş başa kaldığınızda ise iş işten geçmiş oluyor. İşte Lucas ve Clementine'in başına bunlar geliyor. Peki tehlikenin kökeninde ne yatıyor dersanız, sürpriz bozulmasın, onu ancak filmin finalinde görüyorsunuz. Bize geldiği gibi size de ilginç gelebilir.

8 KURTLARIN KARDEŞLİĞİ (LE PACTE DES LOUPS, 2001) ÜLKE: FRANSA

Bu da saf bir korku filmi mi tartışılır. Ama Spielberg'in "Jaws"ı ne kadar korkunçsa, Christophe Gans'ın yönettiği "Kurtların Kardeşliği" de o kadar korkunç. 18. yüzyılda Fransa taşrasına dadanan bir illetin namı ta saraya kadar uzanır. Söylentiler kulaktan kulağa yayılır ve nihayet saray olayı araştırması için bir şövalyesini gönderir. Yanına aldığı yerli dostu Mani'yle birlikte şövalye Grégoire de Fronsac küçük bir kasabaya dadanmış bir kurdun peşine düşer. Yönetmen Gans hem 18. yüzyıl Fransız izlenimci ressamlarına taş çıkartacak kadrallarıyla hem de öyküsündeki gerilim unsurlarını tüylerinizi ürpertecek şekilde kullanacak araç gereciyle sizi avcuna alıyor. Ve adeta kedinin fareyle oynadığı gibi oynuyor sizinle.

9

10

11

9 İŞKENCE ODASI (MARTYRS, 2008)

ÜLKE: FRANSA

Ava giderken avlanmanın görsel karşılığı bu filmde. İki genç kız, Anna ve Lucie küçükken kendilerini kaçırın, işkenceden geçiren, taciz eden insanlardan intikam almak için bir plan yaparlar. Ne yazık ki, planları ters teper, tuzağa düşer, zincire vurulurlar. Genç yönetmen Pascal Laugier [ki kendisi ilginçtir "Kurtların Kardeşliği"nin kamera arkası belgeselini çekmiş bir zat; üzüm üzüme baka baka kararmış anlayacağınız], son yılların en etkileyici ve dramatik işkence pornolarından birine imza atıyor. Evet, son yıllarda genç kızlara beyazperdede edilmeyen işkence kalmadı. Ama Anna rolündeki Morjana Alaoui ve Lucie'ye beden veren Mylène Jampanoi'nin çektikleri olacak şey değil. Gözünüz kapalı izleyeceğiniz filmlerden... O anlamda değil tabii, korkudan...

10 KÜÇÜK KIYAMET (2006)

ÜLKE: TÜRKİYE

Sinemamızın bu dosyanın kapsamına giren son 11 yılda ne çok korku denemesine giriştiğini bir düşünün! Çoğu bizi güldürürken düşündürmeyi bile başardı ama korkutmayı başaramadı. Neler gördük neler, siz daha iyi bilirsiniz! Taylan Kardeşler'in "Küçük Kıyamet"ini bunun dışında tutmak lazım. Onlar tüylerimizi diken diken etmeyi iyi becerdiler. Taşranın pek de güllük gülistanlık olmadığını hatırlattılar. Mezarlıkların tekinsizliğini bir kez daha kafamıza kazıdılar. Deprem insanın psikolojisini altüst ettiğini suratımıza vurdular. Bu dosyada adı geçen pek çok film gibi, kahramanlarını bir taşra evine hapsedip ruhumuzu daralttılar. Bizi İlker Aksum'un ürkütücü yüzüyle tanıştırdılar. Eh, bunlar da az şey değil!

11 ŞEYTANIN OTELİ

(FRITT VILT, 2006)

ÜLKE: NORVEÇ

Son örneğimiz kuzeyin karlı topraklarından. Beş arkadaş snowboard tatiline çıktıkları yolculuklarında içlerinden birinin bacağını kırmasıyla, ilk buldukları metruk bir otele kendilerini zor atarlar. Arabalarından uzaktırlar. Sığındıkları otel yıllar önce terk edilmiş gibidir. Lakin otelde kendilerinden başka birisi daha vardır ve bu adam o güne dek başlarına musallat olan en büyük belaya dönüşecektir. Norveçli yönetmen Roar Uthaug terörü ıssız bir otele taşıyarak Kubrick'in "The Shining"ine küçük bir selam gönderiyor. Sonra gelsin parçalanmış bedenler, delik deşik edilen vücutlar, çılgık çılgılla gençler... Uthaug sadece kahramanlarının değil, sizin canınızı da nasıl yakacağını iyi biliyor. Bizden söylemesi!

YARALI YÜZ

BRIAN DE PALMA'NIN AL PACINO'NUN KARİZMASINDAN MAKSİMUM faydalanarak çektiği, 1983 tarihli göz alıcı 'yeniden çevrim'in kaynağı, 1932 yapımı orijinal "Yaralı Yüz" nihayet DVD raflarında...

Bugünün en genç "Scarface" fanatiklerinin bile Howard Hawks'ın bu gangster klasiğine edecek tek bir olumsuz cümlesi olamaz, olmamalı da... Hawks'ın filmi gangster filmlerinin ve anti-kahramanlı filmlerin temelini oluşturan niteliklere sahip eşsiz bir yapıttır. "Yaralı Yüz" 1929'da yayımlanan Armitage Trail adlı yazarın aynı adlı romanından uyarlanıp, büyük ölçüde ünlü Amerikalı gangster Al Capone'un hayatından esinlenmiştir. Dönemin Hollywood'unun altın çocuğu Howard Hughes, yapımcı olarak imza attığı filmin yönetmeni Howard Hawks'tan vahşi, gerçekçi ve cesur bir film yapmasını istemiş. Sonuçta da Hawks'ın filmi bu konuda hiçbir sıkıntı çekmiyor zaten. Ancak o yıllarda henüz yürürlüğe girmiş meşhur sansür sistemi 'Hays Yasası'na takılan film, mecburen sonrasında biraz daha yumuşatılmış, hatta stüdyo başına uzunca bir yazıyla filmin baş karakteri Tony Camonte gibi suçluların hareketlerinin toplumdışı olduğu ve çözümünün de toplum ve hükümet tarafından getirilmesi gerektiğini eklemiştir. Ancak yine de 1930'lara göre hayli sert bir filmidir.

"Yaralı Yüz" 1920'lerin Los Angeles'ında içki ve silah kaçakçılığının organize suç dünyasına hakim olduğu bir ortamda şehrin güney bölgesine sahip "Büyük" Louis Costillo'nun, koruması Tony Camonte tarafından öldürülmesiyle başlıyor. Bundan sonra da Tony'nin can arkadaşı Guino Rinaldo ile birlikte suç dünyasındaki hızlı yükselişi başlıyor. Güney bölgesinin başına geçmek için ortaklık yaptığı gangster Johnny Lovo'nun gücü ve konumunu kullanarak yerini iyice sağlamlaştırıyor. Johnny ise sevgilisi Poppy'i dahi elinden alacağını anladığı bu vahşi serseriye bir türlü dizginleyemiyor. Çünkü Tony'nin fakir bir aileden gelip; babasız, işsiz güçsüz geçen gençlik gibi 'güçlü' motivasyonları var. Bunlar ona önüne ne çıkarsa çıksın yıkıp, güce ve paraya ulaşma hırısı

veriyor. Cehaleti ve kabalığı onu yer yer sevimli bir adam da yapıyor ama hedefiyle arasındaki bir engeli indirmekte bir an bile tereddüt etmiyor. Polister de ondan daha iyi değiller işin garibi...

Tony'nin suç işlemesi sanki 'mesleki bir gerek'i yerine getirmesi gibi. İşlediği ya da arkadaşı Rinaldo'ya işlettiği cinayetler onun için normal ve yapılması gereken işler. Ancak Lovo'nun sevgilisi Poppy (dönemin yıldızı Jean Harlow'a bilerek benzetilmiş sanki) ile yaşadığı yarım yamalak aşk ve kızkardeşine karşı sert ama pek de şuurlu sayılamayacak korumacılığı, yaklaşan felaketi görmesine engel olur. Kızkardeşi Cesca'nın en yakın arkadaşı Rinaldo ile olan birlikteliğindeki kıskançlığın altında yatanın ensest duygular mı ya da Rinaldo'ya karşı gizli bir eşcinsel ilgi mi olduğu ise -De Palma versiyonundaki gibi- hayli muğlak.

Hollywood tarihinin en önemli senaristlerinden biri olan Ben Hecht'in senaryosu günümüz suç filmleri için bile fazlasıyla ilham verici. 'Bir Amerikan gangsterinin yükselişi ve inişi' temasından çıkıp insan doğasının karanlık dehlizlerine de dalan bir yapısı var. Hawks'ın yönetimi ise eşsiz! Tony'nin cinayetleri sırasında mekanın bir yerinden izleyiciye 'görünen' X imajları (en başta filmin jeneriğinde de var), gölge ve ışık kullanımları (özellikle ilk sekanstaki), şehir sokaklarının, tabelaların (Dünya senindir!) kullanımı kusursuz bir seyir zevki veriyor. Dönemin filmlerine göre aksiyon dozu yüksek sahnelerle eşlik eden ve ilk kez bu filmde kullanılan Thompson makinalı tüfeklerin yarattığı etki ise müthiş.

Tony rolünde unutulmaz bir performans sunan Paul Muni, zamanında Al Pacino için de bir ilham kaynağı olmuş. Muni'nin kaba bir çekicilikle hayat verdiği Tony Camonte, hâlâ beyazperdenin en iyi oynamış kötü adam karakterlerinden biri sayılır. Rinaldo rolündeki George Raft'ın pek de konuşkan olmayan performansı da hayli dikkat çekici. [A]

 Paul Muni bir efsane olamadı ama her zaman çok iyi bir oyuncu olarak bilindi. Filmde onu izlemek keyif verici...

 Hays yasasına takılan sahnelerin de yer aldığı bir DVD olsaydı keşke...

ORJİNAL ADI Scarface

YÖNETMEN Howard Hawks

OYUNCULAR Paul Muni,

George Raft, Ann Dvorak, Karen Morley

YAPIM/SÜRE 1932 ABD, 90 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 2.0 DD Mono İng. (T.A.)

ŞİRKET As Sanat (Universal)

Hollywood'un en iyi gangster filmlerinden biri... İşte karşınızda orijinal "Scarface"...

NEW YORK'TA BEŞ MİNARE

YÖNETMEN Mahsun Kırmızıgül

UYUNCULAR Haluk Bilginer,

Mahsun Kırmızıgül, Mustafa Sandal,

Gina Gershon, Robert Patrick, Danny Glover

YAPIM/SÜRE 2010 Türkiye – ABD, 112 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD Tr. ve İngilizce

ŞİRKET As Sanat (Boyut Film)

Bu üçüncü filmiyle
Mahsun Kırmızıgül'ün
her açıdan çok ciddi
bir gerileme
yaşadığı görülüyor...

YÖNETMEN SIFATI EDİNİLMİŞ BİRİNİN, BAŞARISIZ OLMASI VE KÖTÜ FİLM ÇEKMESİ ile 'fiyaskoya imza atması' arasında çok fark vardır. Hele de 'yönetmenliğiniz' zaten tartışma konusuysa... Söz ettiğim 'fiyasko', doğrudan doğruya işin sahibinden, onun açıklamalarından, iddialarından kaynaklanır. Örneğin ortaya koyduğunuzun 'Oscarlık bir film' olduğunu söylerseniz ya da birilerinin bu yöndeki iddialarının rüzgârına kapılırsanız, sinemadan anlayan birileri de 'tanık oldukları manzara' karşısında hükmünü verir.

Bana sorarsanız, "New York'ta Beş Minare", 2010 yılının fiyaskolarından biriydi. "Beyaz Melek" ve "Güneşi Gördüm" de de sinema estetiği, senaryo tekniği ve üslup anlamında ciddi zaafılar içinde olan Mahsun Kırmızıgül'ün, bu üçüncü filminde her açıdan çok ciddi bir gerileme yaşadığı rahatlıkla söylenebilir.

Doğrudan doğruya komedi filmlerini çağrıştıran adından başlayarak, tümüyle yalapaş bir film var karşımızda. ABD'de yaşayan, Türkiye'deki İslamcı

terörü de yönettiği iddia olunan Deccal, iki kahraman polisimizin New York'a gitmesiyle çembere alınır. Polisler de (Mahsun Kırmızıgül ve Mustafa Sandal) polistir hani ama Deccal de tam Deccal'dir... O da peşindekileri çembere almakta ustadır. Aksiyon gırla gider.

Neredeyse tek bir diyalogunun bile 'dişe dokunmadığı', New York dekorunu heba eden, Danny Glover ve Gina Gershon başta olmak üzere oyunculuk performanslarının yerlerde süründüğü, Hollywood işi ikinci sınıf aksiyon filmlerinin bir benzeri "New York'ta Beş Minare." Siyaseten, ılımlı, yani 'Amerikancı İslam'ı göklere çıkartışı da evlere şenlik. Hikâyenin dönüp dolaşıp bağlandığı yer ve 'filmin entrikası' ise, fazla ayrıntıya girmeyeyim ama tam manasıyla şaka gibi... 'Şaka gibi' demek biraz hafif kaldıysa, şöyle diyeyim: Zekâmıza hakaret eden saçma bir film. [2]

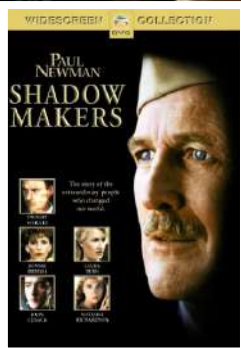
İyice olan tek şey Haluk Bilginer.

Amerikalıların İngilizce konuşması bile bir garip!

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

GÖLGE OYUNCULAR

ORJİNAL ADI Fat Man And Little Boy (Shadow Makers)

YÖNETMEN Roland Joffé

OYUNCULAR Paul Newman, Dwight Schultz, Bonnie Bedelia, John Cusack, Laura Dern

YAPIM/SÜRE 1989 ABD, 121 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce
ŞİRKET Tigon (Paramount)

'Şişman Adam'
ve 'Küçük Çocuk'un
yapım aşamalarına
bir göz atalım.

**KİNCİ DÜNYA SAVAŞI DEFTERİNİ KAPATAN
UNSURLARIN BAŞINDA GELEN**

Oppenheimer'in 'ölümcül oyuncakları'nın yapım aşamalarını resmeden "Gölge Oyuncular", bugünlerde tam gaz yoluna devam eden nükleer silahlanma yarışının da ilk adımlarını gösteriyor bizlere.

'Savaşkan' General Groves'un liderliğindeki bir grup bilim adamının Eylül 1942'de başlayıp Ağustos 1945'e uzanan hikayesi, Amerikan günahlarının en büyüklerinden biri üzerindeki örtüyü aralıyor bir miktar, ama en nihayetinde Amerikalıların 'günah çıkarma' isteğinin uzantısı gibi duruyor. Ve bu büyük günahın sorumluluğunu yalnızca General Groves'un üzerine atıyor, belki biraz da Oppenheimer'in. Oysa 200 binin üzerinde Japonun ölümüne neden olan ve etkileri bugün bile süren bu 'vahşet', bir ya da iki kişinin sorumluluğuna bırakılacak gibi değil.

Filmin orijinal adına da sızan 'Şişman Adam' ve 'Küçük Çocuk' adlarındaki atom bombalarını gerçekliğe kavuşturan bilim adamı ekibinin

içindeki 'çatışmalar' da "Gölge Oyuncular"ın iki saatlik süresine nüfuz ediyor. Ancak bu çatışmaların bir tür 'vicdan muhasebesi'ne dönüştüğüne dair pek bir işaret yok. Birer 'memur' gibi çalışan bilim adamlarının, yaptıkları şeyin 'cehennem'le eşdeğer olduğunu bilmiyor olmaları mümkün değil. Dolayısıyla da sonradan bazı şeyleri sorgulamaları inandırıcı olamıyor.

Hollywood'un en iyi yaptığı şeylerden biri olan 'suçlu yaratma' özelliğini açık seçik gösterdiği filmlerden biri "Gölge Oyuncular". 'Soykırım' kavramının cuk oturduğu bir vakayı 'savaşın gerçekleri'yle açıklamak ne kadar mümkün değilse, bunun sorumluluğunu küçük bir gruba yüklemek de o kadar anlamsız. Ama Hollywood bunu sıkça yapıyor ve yutturduğunu sanıyor. Belki de Amerikan kamuoyu yutuyor bunları ve 'arındığını' düşünüyordur!

John Cusack'ın karakteri, filmin işlemeyen yapısı içindeki tek 'renkli' unsur gibi duruyor.

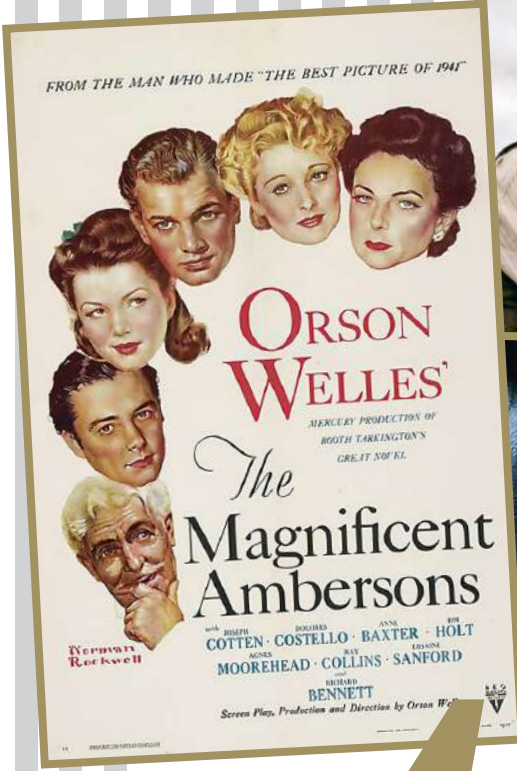
Oppenheimer'i canlandıran Dwight Schultz, 'en zayıf halka' olmayı hak eden bir performansa sahip.

www.sinemamuzik.com

'bir tıkla gerçek habere ulaş'

Download PDF Ebook Here - <https://rarfile.org>

1 - Küçük Beyaz Yalanlar (Les Petits Mouchoirs)

Bu hafta gösterime giren "Küçük Beyaz Yalanlar", Avrupa'da en çok izlenen üçüncü Avrupa filmi olmuş 2010'da. "Harry Potter" ve "Robin Hood"un gerisinde kalan yapım, ilk ikinin 'melez'liği düşünülürse asıl galip gibi. Filmi 5 milyon 400 bin kişi izlemiş Avrupa genelinde.

2 - 1. Uluslararası Dersim İnsan Hakları Film Festivali

20-29 Mayıs tarihleri arasında Tunceli'de (Dersim) düzenlenecek festival, 'insan hakları' temalı ilk uluslararası festival olma özelliği taşıyor. Derviş Zaim ve Seren Yüce başta olmak üzere birçok sinemacıyı da ağırlayacak olan organizasyon, sinema salonu olmayan kentte üç ayrı gösterim merkezinde gerçekleşecek.

3 - Scarface: The World Is Yours

AİLE OYUNU sayfalarımızdaki Howard Hawks başyapıtına Brian De Palma da benzer bir başarıyla yaklaşmıştı biliyorsunuz. Hikayenin 2006'da piyasaya sürülen video oyunu ise, De Palma'nın versiyonunu temel alıyor daha çok. Al Pacino'yu ikna edemeyen yapımcılar, Tony Montana'yı André Sogliuzzo'nun sesine teslim etmişler bu oyunda.

4 - Şahane Ambersonlar (The Magnificent Ambersons)

Bu hafta AŞKTAN DA ÜSTÜN köşemize konuk olan Orson Welles'in 'talihsiz' filmi. "Yurttaş Kane"nin hemen ardından çektiği yapım, tam bir saatlik bir kesintiyle gösterime girmişti vaktiyle. Joseph Cotten'in başrole kurulduğu filmde Orson Welles'inse sesini duyabiliyoruz sadece.

5 - Savaş Atı (War Horse)

Steven Spielberg, Michael Morpurgo'nun bizde de yayımlanan aynı adlı romanından uyarladığı yeni filmi "Savaş Atı"yla 1. Dünya Savaşı günlerine götürecek bizleri. Bir atın gözünden savaşı gözlemlemek ilginç bir deneyim olacak bizim için... Filmin gösterim tarihi 28 Aralık.

ROCK FM 94.5

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA 7. CADDE HER ÇARŞAMBA 10.00 - 12.00 ARASI ROCK FM 94.5'DE

“Charles Laughton gerçek anlamda profesyonel bir sinemacı değildi.”

Alfred Hitchcock